

I

(Akty, których publikacja jest obowiązkowa)

ROZPORZĄDZENIE (WE) nr 1889/2006 PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY**z dnia 20 grudnia 2006 r.****w sprawie ustanowienia instrumentu finansowego na rzecz wspierania demokracji i praw człowieka na świecie**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Unię Europejską, a w szczególności jego art. 179 ust. 1 i art. 181a ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji,

działając zgodnie z procedurą przywołaną w art. 251 Traktatu (1),

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Proponuje się ustanowienie nowych ram planowania i realizacji pomocy, aby zapewnić wyższą efektywność i przejrzystość pomocy zewnętrznej Wspólnoty. Rozporządzenie Rady (WE) nr 1085/2006 z dnia 17 lipca 2006 r. (2), ustanawia instrument wspólnotowej pomocy przedakcesyjnej (IPA) dla krajów kandydujących i potencjalnie kandydujących. Rozporządzenie (WE) nr 1638/2006 (3) Parlamentu Europejskiego i Rady w dnia 24 października 2006 r. ustanawia europejski instrument sąsiedztwa i partnerstwa (ENPI) zapewniający bezpośrednie wsparcie europejskiej polityki sąsiedztwa. Rozporządzenie (WE) nr 1889/2006 (4) Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawia europejski instrument finansowania współpracy na rzecz rozwoju (IWR) (4). Rozporządzenie Rady (WE) nr 1889/2006 ustanawia instrument finansowania współpracy z państwami i terytoriami uprzemysłowionymi oraz innymi państwami i terytoriami o wysokim dochodzie (IWP). Rozporządzenie (WE) nr 1889/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawia instrument finansowania stabilności (IFS) (5) zapewniający pomoc w sytuacjach kryzysowych i w przypadku zagrożenia kryzysem, a także w sytuacjach określonych zagrożeń globalnych i ponadregionalnych. Niniejsze rozporządzenie ustanawia instrument finansowy na rzecz wspierania demokracji i praw człowieka na świecie (europejski instrument na rzecz wspierania demokracji i praw człowieka na świecie), umożliwiający udzielanie pomocy niezależnie od zgody rządów krajów trzecich i innych władz publicznych.

(2) Artykuł 6 ust. 1 Traktatu o Unii Europejskiej stanowi, że Unia opiera się na zasadach wolności, demokracji, poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności oraz państwa prawnego, które są wspólne dla państw członkowskich.

(3) Działania na rzecz wspierania, rozwoju i konsolidacji demokracji i państwa prawnego oraz poszanowania praw człowieka i podstawowych swobód stanowią obecnie główny cel polityki rozwoju prowadzonej przez Wspólnotę, a także współpracy gospodarczej, finansowej i technicznej z państwami trzecimi (6). Zaangażowanie w poszanowanie, wspieranie i ochronę zasad demokracji i praw człowieka stanowi podstawowy element stosunków umownych Wspólnoty z państwami trzecimi (7).

(4) Niniejszy instrument finansowy przyczynia się do osiągnięcia celów konsensusu europejskiego w sprawie rozwoju wspólnie przyjętego przez Radę i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie, Parlament Europejski i Komisję w dniu 20 grudnia 2005 r. (8). Konsensus europejski w sprawie rozwoju podkreśla, że „postęp w dziedzinie praw człowieka, dobre rządy i demokratyzacja stanowią fundamenty zmniejszania ubóstwa i zrównoważonego rozwoju”, przyczyniając się tym samym do osiągnięcia milenijnych celów rozwoju.

(5) Ponieważ konsensus europejski w sprawie rozwoju potwierdził ponownie, że promowanie równości płci i praw kobiet jest podstawowym prawem człowieka oraz kwestią sprawiedliwości społecznej przyczyniającą się również do osiągnięcia milenijnych celów rozwoju, kairskiego programu działania oraz Konwencji ONZ w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet, równość płci stanowi ważny element niniejszego rozporządzenia.

(1) Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 12 grudnia 2006 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) i decyzja Rady z dnia 20 grudnia 2006 r.

(2) Dz.U. L 210 z 31.7.2006, str. 82.

(3) Dz.U. L 310 z 9.11.2006, str. 1.

(4) Dz.U. L 386, 29.12.2006, p. 1

(5) Dz.U. L 327 z 24.11.2006, str. 1.

(6) Komunikat Komisji z dnia 8 maja 2001 r. w sprawie roli Unii Europejskiej we wspieraniu praw człowieka i demokratyzacji w krajach trzecich.

(7) Komunikat Komisji z dnia 23 maja 1995 r. w sprawie włączenia poszanowania dla zasad demokracji i praw człowieka do porozumień pomiędzy Wspólnotą a krajami trzecimi.

(8) Dz.U. C 46 z 24.2.2006, str. 1.

- (6) Niniejszy instrument finansowy przyczynia się do osiągnięcia celów wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii, zgodnie z art. 11 ust. 1 Traktatu o Unii Europejskiej i szczegółowymi wytycznymi UE, dotyczącymi rozwoju i konsolidacji demokracji, państwa prawa, poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności.
- (7) Udział Wspólnoty w rozwoju i konsolidacji demokracji i państwa prawa, a także poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności oparty jest na zasadach ogólnych ustanowionych na mocy Międzynarodowej Karty Praw Człowieka, a także wszelkie inne instrumenty na rzecz praw człowieka przyjęte w ramach Organizacji Narodów Zjednoczonych oraz na odpowiednich regionalnych instrumentach z zakresu praw człowieka.
- (8) Demokracja i prawa człowieka są ze sobą nierozdzielnie związane. Podstawowe swobody, takie jak wolność słowa i zrzeszania się, to podstawy pluralizmu politycznego i procesów demokratycznych, podczas gdy kontrola demokratyczna i rozdział władzy to warunki konieczne dla zachowania niezawisłości sądów i państwa prawa, które z kolei są niezbędne do skutecznej ochrony praw człowieka.
- (9) Prawa człowieka są rozpatrywane w świetle powszechnych norm międzynarodowych, demokrację jednak należy również postrzegać jako proces odśrodkowy, obejmujący wszystkie grupy społeczne i instytucje, szczególnie demokratyczne parlamenty krajowe, które powinny zapewnić możliwość uczestnictwa w nim, jego reprezentatywność oraz aktywne i odpowiedzialne uczestnictwo. Tworzenie i utrzymanie kultury praw człowieka oraz zapewnienie demokracji dla obywateli – zadanie szczególnie pilne i trudne w nowych demokracjach – to nieustanne wyzwanie, za które odpowiadają przede wszystkim obywatele danego kraju, lecz nie oznacza to uwolnienia społeczeńści międzynarodowej z ciężących na niej zobowiązań.
- (10) Aby uwzględnić powyższe zagadnienia w efektywny, przejrzysty, terminowy i elastyczny sposób po wygaśnięciu rozporządzenia Rady (WE) nr 975/1999 z dnia 29 kwietnia 1999 r. określającego wymagania dla wdrożenia operacji współpracy rozwojowej przyczyniających się do ogólnego celu rozwoju i umacniania demokracji i praworządności i do celu poszanowania dla praw człowieka i podstawowych wolności⁽¹⁾ i rozporządzenia Rady (WE) nr 976/1999 z dnia 29 kwietnia 1999 r. określającego wymagania dla wdrożenia operacji współpracy rozwojowej przyczyniających się w ramach polityki współpracy Wspólnoty do ogólnego celu rozwoju i umacniania demokracji i praworządności i do celu poszanowania dla praw człowieka i podstawowych wolności w krajach trzecich⁽²⁾, które służyły jako podstawa prawna europejskiej inicjatywy na rzecz demokracji i praw człowieka, i które wygasają dnia 31 grudnia 2006 r., potrzebne są określone zasoby finansowe i specjalny instrument finansowy, który może dalej działać w autonomiczny sposób, zachowując jednocześnie charakter uzupełniający w stosunku do i wzmacniający stosowne wspólnotowe instrumenty na rzecz pomocy zewnętrznej, umowy o partnerstwie między członkami grupy państw Afryki, Karaibów, Pacyfiku z jednej strony, a Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi z drugiej strony⁽³⁾ oraz pomoc humanitarną.
- (11) Pomoc Wspólnoty w ramach niniejszego rozporządzenia ma stanowić uzupełnienie różnych innych narzędzi wdrożenia dziedzin polityki UE w zakresie demokracji i praw człowieka, od dialogu politycznego i kroków dyplomatycznych do różnych instrumentów współpracy finansowej i technicznej, które obejmują zarówno programy geograficzne, jak i tematyczne. Będzie ona również uzupełniać interwencje instrumentu stabilności związane ściślej z sytuacjami kryzysowymi.
- (12) W szczególności, dodatkowo i komplementarnie w stosunku do działań uzgodnionych z krajami partnerskimi w kontekście współpracy w ramach instrumentu przedakcesyjnego, europejskiego instrumentu sąsiedztwa i partnerstwa, europejskiego instrumentu współpracy na rzecz rozwoju oraz współpracy gospodarczej, umowy Kotonu z krajami AKP, instrumentu współpracy z uprzemysłowionymi państwami trzecimi oraz innymi krajami i terytoriami o wysokim poziomie dochodów i instrumentu stabilności, w ramach niniejszego rozporządzenia, Wspólnota zapewnia pomoc, która dotyczy globalnych, regionalnych, krajowych i lokalnych zagadnień w zakresie praw człowieka i demokratyzacji, we współpracy ze społeczeństwem obywatelskim, co oznacza objęcie nią wszystkich rodzajów działań społecznych osób indywidualnych lub grup, które są niezależne od państwa i działają w dziedzinie wspierania praw człowieka i demokracji.

(1) Dz.U. L 120 z 8.5.1999, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 2110/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 344 z 27.12.2005, str. 1).

(2) Dz.U. L 120 z 8.5.1999, str. 8. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 2112/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 344 z 27.12.2005, str. 23).

(3) Dz.U. L 317 z 15.12.2000, str. 3; Dz.U. L 385 z 29.12.2004, str. 88.

- (13) Poza tym, podczas gdy cele w zakresie demokracji i praw człowieka muszą być coraz częściej włączane do głównego nurtu wszelkich instrumentów finansowych, pomoc Wspólnoty w ramach niniejszego rozporządzenia – ze względu na swój charakter globalny i niezależność działania od zgody rządów krajów trzecich i innych władz publicznych – będzie mieć szczególny charakter uzupełniający i dodatkowy. Umożliwi to współpracę ze społeczeństwem obywatelskim w odniesieniu do delikatnych zagadnień związanych z prawami człowieka i demokracją, w tym praw imigrantów, osób ubiegających się o azyl i wewnętrznych przesiedleńców, zapewniająca elastyczność reakcji w odpowiedzi na zmianę okoliczności lub wsparcie dla innowacji. Poza tym, instrument ten zapewni Wspólnocie możliwość wyrażania i wspierania określonych celów i środków na poziomie międzynarodowym, niepowiązanych geograficznie ani niewywołanych przez kryzysy, które to cele i działania mogą wymagać podejścia ponadnarodowego lub obejmować działania w ramach Wspólnoty i szeregu krajów partnerskich. Rozporządzenie zapewnia konieczne ramy dla działań, takich jak wspieranie niezależnych unijnych misji monitorowania wyborów, które wymagają spójności polityki, jednolitego systemu zarządzania i wspólnych standardów operacyjnych.
- (14) Przewidziane w niniejszym rozporządzeniu rozwój i umacnianie demokracji powinny uwzględniać demokratyczne parlamenty i ich zdolność do wspierania i przyspieszania procesu reform demokratycznych. Parlamenty krajowe należy zatem potraktować jako organy kwalifikujące się do przewidzianego w niniejszym rozporządzeniu wsparcia finansowego, jeżeli jest to konieczne do osiągnięcia celów rozporządzenia, chyba że proponowane środki mogą być finansowane w ramach powiązanego instrumentu pomocy zewnętrznej Wspólnoty.
- (15) „Wytyczne w sprawie wzmocnienia współpracy operacyjnej pomiędzy Wspólnotą reprezentowaną przez Komisję i państwami członkowskimi w obszarze pomocy zewnętrznej” z dnia 21 stycznia 2001 r. podkreślają konieczność lepszej koordynacji pomocy zewnętrznej UE w obszarze wspierania demokracji i poszanowania praw człowieka, a także podstawowych wolności na świecie. Komisja i państwa członkowskie powinny zagwarantować, że zapewniane przez nie środki pomocy będą się uzupełniać oraz, że będą one spójne, unikając jednocześnie powielania i nakładania się na siebie. Komisja i państwa członkowskie powinny zmierzać do ściślejszej współpracy z innymi donatorami. Polityka Wspólnoty w zakresie rozwoju współpracy powinna uzupełniać politykę prowadzoną przez państwa członkowskie.
- (16) Odpowiedniość i zakres pomocy Wspólnoty w zakresie wspierania demokracji i praw człowieka wymaga regularnej i częstej wymiany informacji pomiędzy Komisją a Parlamentem Europejskim.
- (17) Komisja musi konsultować się z przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego, a także z innymi dobroczyńcami i stronami, odpowiednio wcześniej w procesie programowania, aby ułatwić im wniesienie stosownego wkładu i zapewnić możliwość najbardziej komplementarny charakter działań pomocowych.
- (18) Wspólnota musi mieć możliwość szybkiego reagowania na nieprzewidziane potrzeby i w wyjątkowych okolicznościach, co zwiększy wiarygodność i efektywność jej zaangażowania we wspieranie demokracji i praw człowieka w krajach, w których zaistnieje taka sytuacja. W związku z tym, Komisja musi mieć możliwość podejmowania decyzji o środkach specjalnych, nieujętych w dokumentach strategicznych. Ten instrument zarządzania pomocą odpowiada środkom zawartym w innych instrumentach finansowania pomocy zewnętrznej.
- (19) Wspólnota powinna być również w stanie, na czas i w elastyczny sposób reagować na szczególne potrzeby obrońców praw człowieka, poprzez podjęcie działań ad-hoc, niebędących przedmiotem przetargu. Ponadto również podmioty nieposiadające osobowości prawnej zgodnie ze stosowanym prawem krajowym mogą się kwalifikować do otrzymywania pomocy zgodnie warunkami przedstawionymi w rozporządzeniu.
- (20) Niniejsze rozporządzenie ustanawia kopertę finansową na okres 2007-2013, której wysokość jest głównym punktem odniesienia dla władzy budżetowej zgodnie z pkt 37 porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 17 maja 2006 r. pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją w sprawie dyscypliny budżetowej i należytego zarządzania finansami⁽¹⁾.
- (21) Należy zabezpieczyć wsparcie finansowe dla Wspólnego Centrum Uniwersytetów Europejskich na rzecz Praw Człowieka i Demokracji, oferującego europejski program studiów magisterskich w dziedzinie praw człowieka i demokracji i dla programu stypendiów UE-ONZ po wygaśnięciu do końca 2006 r. decyzji nr 791/2004/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r., ustanawiającej wspólnotowy program działań na rzecz promowania podmiotów działających na poziomie europejskim oraz wspierania działań ad hoc w dziedzinie edukacji i szkoleń⁽²⁾, która to decyzja stanowi podstawę prawną finansowania.
- (22) Misje UE monitorowania wyborów w dużym stopniu przyczyniają się do powodzenia procesów demokratycznych w krajach trzecich⁽³⁾. Jednak wspieranie demokracji wykracza daleko poza sam proces wyborczy. Wydatki na unijne misje monitorowania wyborów nie powinny zatem pochłaniać sum nieproporcjonalnie wysokich w stosunku do łącznych funduszy dostępnych w ramach niniejszego rozporządzenia.

(1) Dz.U. C 139 z 14.6.2006, str. 1.

(2) Dz.U. L 138, 30.4.2004, str. 31.

(3) Komunikat Komisji z dnia 11 kwietnia 2000 r. w sprawie monitorowania wyborów przez UE i pomocy przy ich organizacji.

- (23) Działania niezbędne do wdrożenia niniejszego rozporządzenia należy podjąć zgodnie z Decyzją Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r., ustanawiającej warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji⁽¹⁾.
- (24) Zgodnie z zasadą proporcjonalności, aby osiągnąć podstawowe cele niniejszego rozporządzenia, niezbędne i właściwe jest określenie zasad europejskiego instrumentu na rzecz demokracji i praw człowieka. Niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza zakres konieczny do osiągnięcia tych celów, zgodnie z trzecim akapitem art. 5 traktatu,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

TYTUŁ I

CELE I ZAKRES

Artykuł 1

Cele

1. Niniejsze rozporządzenie ustanawia europejski instrument na rzecz demokracji i praw człowieka, w ramach którego Wspólnota zapewnia pomoc w ramach spójnej z całą polityką zewnętrzną UE wspólnotowej polityki na rzecz rozwoju i współpracy gospodarczej, finansowej i technicznej z krajami trzecimi, przyczyniając się do rozwoju i konsolidacji demokracji i państwa prawa, a także poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności.
2. W szczególności, taka pomoc może mieć na celu:
- a) wzmocnienie poszanowania oraz przestrzegania praw człowieka i podstawowych wolności zgodnie z Powszechną deklaracją praw człowieka i innymi międzynarodowymi i regionalnymi instrumentami dotyczącymi praw człowieka; wspieranie i umacnianie demokracji i reform demokratycznych w krajach trzecich, przede wszystkim poprzez wspieranie organizacji społeczeństwa obywatelskiego; zapewnienie wsparcia obrońcom praw człowieka i ofiarom represji lub nadużyć oraz solidarności z nimi; umacnianie organizacji społeczeństwa obywatelskiego działających w dziedzinie praw człowieka i demokracji;
- b) wspieranie i umacnianie międzynarodowych i regionalnych ram określających ochronę, wsparcie i monitorowanie praw człowieka, wsparcie demokracji i praworządności oraz umacnianie aktywnej roli dla społeczeństwa obywatelskiego w obrębie tych ram;

- c) budowanie zaufania do procesu wyborczego oraz wzmocnianie jego wiarygodności, w szczególności poprzez misje monitorowania wyborów i wsparcie dla organizacji społeczeństwa obywatelskiego zaangażowanych we wspomniany proces;

Artykuł 2

Zakres

1. Uwzględniając art. 1 i 3, pomoc Wspólnoty dotyczy następujących obszarów:
- (a) wspieranie i umacnianie demokracji partycypacyjnej i reprezentatywnej, łącznie z demokracją parlamentarną i procesami demokratyzacji, w szczególności przy pomocy organizacji społeczeństwa obywatelskiego, między innymi w zakresie:
- (i) wspierania swobody zrzeszania się i zgromadzeń, swobodnego przepływu osób, wolności słowa i wypowiedzi, łącznie z ekspresją artystyczną i kulturową, niezależności środków masowego przekazu oraz nieograniczonego dostępu do informacji, jak również usuwania przeszkód administracyjnych utrudniających korzystanie z tych wolności, łącznie ze zwalczaniem cenzury;
- (ii) wzmocnienia praworządności, wspierania niezawisłości wymiaru sprawiedliwości, wspierania i oceny reform prawnych i instytucjonalnych, zwiększania dostępu do wymiaru sprawiedliwości;
- (iii) wspierania i umacniania pozycji Międzynarodowego Trybunału Karnego, międzynarodowych trybunałów karnych powołanych ad hoc, wymiaru sprawiedliwości w okresach przejściowych oraz mechanizmów prawdy i pojednania;
- (iv) wspierania reform mających na celu skuteczną i przejrzystą odpowiedzialność demokratyczną oraz nadzór demokratyczny, łącznie z nadzorem sektora bezpieczeństwa i sprawiedliwości, oraz wspierania działań antykorupcyjnych;
- (v) wspierania pluralizmu politycznego i demokratycznej reprezentacji politycznej, zachęcania obywateli do uczestnictwa politycznego w demokratycznym procesie reform na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym, w szczególności grup odsuniętych na margines społeczny;
- (vi) wspierania równego uczestnictwa mężczyzn i kobiet w życiu społecznym, gospodarczym i politycznym oraz wspierania równości szans oraz poparcia dla udziału i reprezentacji kobiet w polityce;
- (vii) wspierania działań umożliwiających pokojowe pogodzenie interesów grup, łącznie ze wsparciem dla środków budowy zaufania w odniesieniu do praw człowieka i demokracji;

⁽¹⁾ Dz.U. C 184, 17.7.1999, str. 23. Decyzja zmieniona decyzją 2006/512/WE (Dz.U. L 200 z 22.7.2006, str. 11).

- (b) wspieranie i ochrona praw człowieka i podstawowych wolności ogłoszonych w Powszechnej deklaracji praw człowieka i innych międzynarodowych instrumentach dotyczących praw obywatelskich, politycznych, gospodarczych, społecznych i kulturowych, przede wszystkim za pośrednictwem organizacji społeczeństwa obywatelskiego, między innymi w zakresie:
- (i) zniesienia kary śmierci, zapobiegania torturom i złemu traktowaniu oraz innemu okrutnemu, nieludzkiemu oraz poniżającemu traktowaniu lub karaniu, a także rehabilitacji ofiar tortur;
 - (ii) wspierania, ochrony i udzielania pomocy obrońcom praw człowieka, zgodnie z art. 1 Deklaracji Narodów Zjednoczonych w sprawie praw i odpowiedzialności osób, grup i podmiotów społeczeństwa w zakresie wspierania i ochrony powszechnie uznanych praw człowieka i podstawowych wolności;
 - (iii) walki z rasizmem i ksenofobią a także dyskryminacją na jakimkolwiek tle, w tym ze względu na płeć, rasę, kolor skóry, pochodzenie etniczne lub społeczne, cechy genetyczne, język, religię lub przekonania, opinie polityczne lub wszelkie inne opinie, przynależność do mniejszości narodowej, majątek, urodzenie, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną;
 - (iv) praw ludności tubylczej oraz praw osób należących do mniejszości i grup etnicznych;
 - (v) praw kobiet ogłoszonych w Konwencji w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet i w jej opcjonalnych protokołach, łącznie ze środkami przeciwdziałania zjawisku okaleczania narządów płciowych kobiet, przymusowym małżeństwom, zbrodniom w imię honoru, handlowi kobietami i wszelkim innym formom przemocy wobec kobiet;
 - (vi) praw dzieci ogłoszonych w Konwencji o prawach dziecka i jej opcjonalnych protokołach, łącznie ze zwalczaniem pracy dzieci, handlu dziećmi i dziecięcej prostytucji oraz rekrutacji i wykorzystania dzieci jako żołnierzy;
 - (vii) praw osób niepełnosprawnych;
 - (viii) wspierania podstawowych norm pracy oraz społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw;
 - (ix) edukacji, szkolenia i monitorowania w obszarze praw człowieka i demokracji oraz w obszarach objętych ust. 1 lit: a) pkt vii);
 - (x) wspierania lokalnych, regionalnych, krajowych lub międzynarodowych organizacji społeczeństwa obywatelskiego zaangażowanych w ochronę, wspieranie i obronę praw człowieka i w działania określone w ust. 1 lit: a) pkt vii);
- (c) wsparcie międzynarodowych ram ochrony praw człowieka, sprawiedliwości, państwa prawa i wspierania demokracji, w szczególności przez:
- (i) zapewnienie wsparcia dla określonych międzynarodowych i regionalnych instrumentów w zakresie praw człowieka, sprawiedliwości, praworządności i demokracji;
 - (ii) rozwój współpracy społeczeństwa obywatelskiego z międzynarodowymi i regionalnymi organizacjami międzyrządowymi oraz wspieranie działalności społeczeństwa obywatelskiego skierowanej na promowanie i monitorowanie wdrażania międzynarodowych i regionalnych instrumentów na rzecz praw człowieka, sprawiedliwości, praworządności i demokracji;
 - (iii) promowanie przestrzegania międzynarodowego prawa humanitarne;
- (d) budowanie zaufania do demokratycznych procesów wyborczych oraz wzmacnianie jego wiarygodności i przejrzystości, w szczególności:
- (i) przez rozwój unijnych misji monitorowania wyborów,
 - (ii) przez inne środki monitorowania procesów wyborczych;
 - (iii) przez wkład w rozwój zdolności monitorowania procesów wyborczych przez organizacje społeczeństwa obywatelskiego na poziomie regionalnym i lokalnym oraz wspieranie ich inicjatyw wzięcia udziału w procesach wyborczych i monitorowania ich;
 - (iv) przy pomocy środków wspierających mających na celu wdrażanie zaleceń unijnych misji monitorowania wyborów, w szczególności poprzez organizacje społeczeństwa obywatelskiego.
2. Wszystkie środki pomocy wymienione w niniejszym rozporządzeniu uwzględniają w każdym odpowiednim przypadku promowanie i ochronę równości płci, praw dziecka, praw ludności tubylczej, praw osób niepełnosprawnych oraz takie zasady, jak przyznanie praw, udział i niedyskryminacja grup najbardziej narażonych i odpowiedzialność.
3. Środki pomocy, o których mowa w niniejszym rozporządzeniu są wdrażane na terytorium krajów trzecich lub są bezpośrednio związane z sytuacjami wynikającymi w krajach trzecich, lub są bezpośrednio związane z działaniami realizowanymi na poziomie globalnym lub regionalnym

Artykuł 3

Komplementarność i spójność pomocy Wspólnoty

1. Pomoc Wspólnoty w ramach niniejszego rozporządzenia jest spójna z ramami polityki Wspólnoty w zakresie współpracy na rzecz rozwoju i z całościową polityką zagraniczną Unii Europejskiej oraz jest komplementarna w stosunku do pomocy zapewnianej na mocy powiązanych wspólnotowych instrumentów na rzecz pomocy zewnętrznej i umowy o partnerstwie między członkami grupy państwa Afryki, Karaibów, Pacyfiku z jednej strony, a Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi z drugiej strony. Dodatkowej pomocy Wspólnoty na mocy niniejszego rozporządzenia udziela się w celu umocnienia działania realizowanego w ramach powiązanych instrumentów pomocy zewnętrznej.

2. Komisja zapewni, że działania przyjęte zgodnie z niniejszym rozporządzeniem są zgodne z ogólnymi ramami polityki strategicznej Wspólnoty, a w szczególności z celami wymienionych powyżej instrumentów, a także z innymi właściwymi środkami Wspólnoty.

3. Aby poprawić efektywność i spójność działań pomocowych Wspólnoty i państw członkowskich, Komisja zapewnia ścisłą koordynację działań własnych i działań państw członkowskich, zarówno w fazie decyzyjnej, jak i w fazie realizacji. Koordynacja obejmuje regularne konsultacje i częstą wymianę stosownych informacji, w tym z innymi donatorami, w różnych fazach cyklu pomocy, w szczególności na szczeblu terenowym.

4. Komisja informuje i regularnie wymienia poglądy z Parlamentem Europejskim.

5. Komisja dąży do regularnej wymiany informacji ze społeczeństwem obywatelskim na wszystkich szczeblach, w tym w krajach trzecich.

TYTUŁ II

WDROŻENIE

Artykuł 4

Ogólne ramy wdrożenia

Pomoc Wspólnoty zgodnie z niniejszym rozporządzeniem jest wdrażana poprzez następujące środki:

- a) dokumenty strategiczne i ich odpowiednie zmiany;
- b) roczne programy działań;
- c) środki specjalne.
- d) działania doraźne.

Artykuł 5

Dokumenty strategiczne i zmiany

1. Dokumenty strategiczne określają strategię Wspólnoty w odniesieniu do pomocy Wspólnoty w ramach niniejszego rozporządzenia, priorytety Wspólnoty, sytuację międzynarodową i działania głównych partnerów. Powinny one być spójne z ogólnym celem, celami jednostkowymi, zakresem i zasadami określonymi w rozporządzeniu.

2. Dokumenty strategiczne określają obszary priorytetowe wybrane do finansowania przez Wspólnotę, specyficzne cele, oczekiwane wyniki i wskaźniki wyników. Zawierają również orientacyjny przydział środków finansowych, zarówno ogólny, jak i w rozbiciu na obszary priorytetowe; w stosownych przypadkach może on być przedstawiony w formie przedziału.

3. Dokumenty strategiczne i ich wszelkie zmiany lub uzupełnienia są przyjmowane zgodnie z procedurą zarządzania określoną w art. 17 ust. 2. Dotyczą one okresu, który nie będzie dłuższy niż okres obowiązywania niniejszego rozporządzenia. Dokumenty strategiczne są poddawane przeglądowi śródrocznemu lub w razie potrzeby doraźnemu.

4. Komisja i państwa członkowskie wymieniają informacje i przeprowadzają ze sobą konsultacje, a także z innymi ofiarodawcami i stronami, w tym z przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego, na wczesnym etapie procesu programowania, aby wspierać komplementarny charakter ich współpracy.

Artykuł 6

Roczne programy działania

1. Nie naruszając przepisów art. 7, Komisja przyjmuje roczne programy działania w oparciu o dokumenty strategiczne i zmiany wymienione w art. 5.

2. Roczne programy działania określają cele, obszary interwencji, przewidywane wyniki, procedury zarządzania i łączną kwotę planowanego finansowania. Uwzględniają one doświadczenie zdobyte w ramach wdrażania pomocy wspólnotowej w przeszłości. Zawierają opis finansowanych działań, orientacyjne kwoty przydzielone na każde działanie i orientacyjny harmonogram wdrożenia. Cele są wymierne i posiadają poziomy odniesienia umiejscowione w czasie.

3. Roczne programy działania, ich wszelkie zmiany lub uzupełnienia są przyjmowane zgodnie z procedurą zarządzania określoną w art. 17 ust. 2. Jeśli zmiany rocznych programów działania nie przekraczają 20 % łącznej kwoty przydzielonej na programy, zmiany te przyjmuje Komisja, która informuje Komitet wymieniony w art. 17 ust. 1.

4. W przypadku jeszcze nieprzyjętego rocznego programu działania, Komisja może wyjątkowo – w oparciu o dokumenty strategiczne wymienione w art. 5 – przyjąć środki nieujęte w rocznym programie działania, na takich samych zasadach i zgodnie z tymi samymi procedurami co roczne programy działania.

Artykuł 7

Środki specjalne

1. Nie naruszając przepisów art. 5, w przypadku nieprzewidzianej i należycie uzasadnionej potrzeby lub w wyjątkowych okolicznościach, Komisja może przyjąć środki specjalne niewzględnione w dokumentach strategicznych.

2. Środki specjalne określają realizowane cele, obszary działania, przewidywane wyniki, procedury zarządzania i całkowitą kwotę finansowania. Zawierają one opis finansowanych działań, orientacyjne kwoty przydzielonych na każde działanie i orientacyjny harmonogram ich wdrożenia. Zawierają one definicję typu wskaźników osiągnięć, które będą monitorowane przy wdrażaniu środków specjalnych.

3. Jeśli koszt takich środków wynosi 3 000 000 EUR lub więcej, Komisja przyjmuje je zgodnie z procedurą zarządzania określoną w art. 17 ust. 2.

4. W przypadku środków specjalnych kosztujących poniżej 3 000 000 EUR Komisja przekazuje informację o nich Parlamentowi Europejskiemu i państwu członkowskiemu w terminie 10 dni roboczych od przyjęcia decyzji.

Artykuł 8

Środki pomocy

1. Finansowanie wspólnotowe udzielane na mocy niniejszego rozporządzenia może obejmować wydatki związane z przygotowaniem, działaniami następczymi, monitorowaniem, kontrolą i oceną działań bezpośrednio koniecznych do wdrożenia niniejszego rozporządzenia i osiągnięcia jego celów, takie jak wydatki na badania, spotkania, działania informacyjne, zwiększanie świadomości, szkolenia i publikacje, w tym szkolenia i środki edukacyjne dla partnerów w społeczeństwie obywatelskim, wydatki związane z sieciami komputerowymi służącymi wymianie informacji, a także wszelkie inne wydatki administracyjne lub techniczne, konieczne do zarządzania programem. W stosownych przypadkach może obejmować również wydatki dotyczące działań podkreślających wspólnotowy charakter działań pomocowych, działań wyjaśniających cele i wyniki środków pomocy opinii publicznej w zainteresowanych krajach.

2. Ponadto, finansowanie wspólnotowe obejmuje wydatki przedstawicielstw Komisji dotyczące wsparcia administracyjnego koniecznego do zarządzania działalnością finansowaną na mocy niniejszego rozporządzenia.

3. Komisja przyjmuje środki pomocy nie ujęte w dokumentach strategicznych, wymienionych w art. 5, zgodnie z art. 7 ust. 3 i 4.

Artykuł 9

Działania doraźne

1. Bez uszczerbku dla art. 5 Komisja może doraźnie przeznaczyć niewielkie granty na rzecz obrońców praw człowieka działając w odpowiedzi na pilną potrzebę ochrony.

2. Komisja regularnie informuje Parlament Europejski i państwa członkowskie o przeprowadzonych działaniach doraźnych.

Artykuł 10

Kwalifikowalność

1. Nie naruszając przepisów art. 14, do finansowania z tytułu niniejszego rozporządzenia do celów wdrożenia środków pomocy wymienionych w art. 6, 7 i 9, mogą zostać zakwalifikowane następujące organy i podmioty działające niezależnie i odpowiedzialnie:

- a) organizacje społeczeństwa obywatelskiego, w tym pozarządowe organizacje non-profit i niezależne fundacje polityczne, organizacje społeczności lokalnych, a także agencje, instytucje i organizacje non-profit sektora prywatnego, ich sieci na poziomie lokalnym, krajowym, regionalnym i międzynarodowym;
- b) agencje, instytucje i organizacje non-profit sektora publicznego, a także ich sieci na poziomie lokalnym, krajowym, regionalnym i międzynarodowym;
- c) krajowe, regionalne i międzynarodowe organy parlamentarne, o ile jest to konieczne dla osiągnięcia celów tego instrumentu, chyba że proponowane środki mogą być finansowane w ramach powiązanego instrumentu pomocy zewnętrznej Wspólnoty;
- d) międzynarodowe i regionalne organizacje międzyrządowe;
- e) osoby fizyczne, jeśli jest to konieczne, aby osiągnąć cele niniejszego rozporządzenia.

2. Dopuszcza się finansowanie innych organów lub podmiotów niewymienionych w ust. 1 w drodze wyjątku i w należycie uzasadnionych przypadkach, pod warunkiem, że jest to konieczne, aby osiągnąć cele niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 11

Procedury zarządzania

1. Środki pomocy finansowane na mocy niniejszego rozporządzenia są wdrażane zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich⁽¹⁾ i jego zmianami, na zasadzie centralizacji lub przez wspólne zarządzanie z organizacjami międzynarodowymi, zgodnie z art. 53 ust. 1 powyższego rozporządzenia.

⁽¹⁾ Dz.U. L 248 z 16.9.2002, str. 1.

2. W przypadku współfinansowania oraz w innych właściwie uzasadnionych przypadkach, zgodnie z art. 54 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 1605/2002, Komisja może podjąć decyzję o powierzeniu zadań władz publicznych, a w szczególności zadań związanych z wykonaniem budżetu, organom wymienionym w art. 54 ust. 2 lit. c) powyższego rozporządzenia.

Artykuł 12

Zobowiązania budżetowe

1. Zobowiązania budżetowe podejmowane są na podstawie decyzji podejmowanych przez Komisję zgodnie z art. 6, 7, 8 i 9.

2. Finansowanie wspólnotowe może przyjąć jedną z następujących form prawnych, między innymi:

- a) umów w sprawie dotacji, decyzji o dotacji lub umów w sprawie wkładu;
- b) umów zgodnych z art. 54 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 1605/2002;
- c) umów w sprawie udzielania zamówień publicznych;
- d) umów o pracę.

Artykuł 13

Rodzaje finansowania

1. Finansowanie wspólnotowe może przyjąć następujące formy:

- a) projektów i programów;
- b) dotacji na finansowanie projektów złożonych przez międzynarodowe i regionalne organizacje międzyrządowe, o których mowa w art. 10 ust. 1 lit. d);
- c) drobnych dotacji dla obrońców praw człowieka wymienionych w art. 2 ust. 1 lit. b) punkt ii), w celu finansowania pilnych środków ochronnych zgodnie z art. 9 ust. 1;
- d) dotacji na koszty działania Biura Wysokiego Komisarza ds. Praw Człowieka ONZ;
- e) dotacji na pokrycie kosztów funkcjonowania Wspólnego Centrum Uniwersytetów Europejskich na rzecz Praw Człowieka i Demokracji (EIUC), w szczególności na europejski program studiów magisterskich w dziedzinie praw człowieka i demokratyzacji oraz na program stypendiów UE-ONZ, w pełni dostępnych dla obywateli krajów trzecich, a także inne działania edukacyjne, szkoleniowe i badawcze wspierające prawa człowieka i demokratyzację;

f) wkładów do funduszy międzynarodowych, takich jak fundusze zarządzanych przez organizacje międzynarodowe lub regionalne;

g) zasobów ludzkich i materialnych umożliwiające skuteczną realizację unijnych misji monitorowania wyborów;

h) zamówienia publiczne zgodnie z definicją zawartą w art. 88 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 1605/2002.

2. Środki finansowane na mocy niniejszego rozporządzenia kwalifikują się do współfinansowania w szczególności przez:

- a) państwa członkowskie i ich władze lokalne, a w szczególności ich agencje publiczne i parapaństwowe;
- b) inne kraje udzielające pomocy, a w szczególności ich agencje publiczne i parapaństwowe;
- c) międzynarodowe i regionalne organizacje międzyrządowe;
- d) spółki, firmy, inne organizacje i przedsiębiorstwa prywatne, związki zawodowe, federacje związków zawodowych i inne podmioty sektora niepaństwowego.

3. W przypadku współfinansowania równoległego, projekt lub program ma być podzielony na jasno określone elementy, z których każdy finansowany jest przez innego partnera, zapewniającego współfinansowanie w taki sposób, że końcowe przeznaczenie finansowania może być zidentyfikowane. W przypadku finansowania wspólnego, całkowity koszt projektu lub programu ma być podzielony między partnerów zapewniających współfinansowanie, a zasoby uzyskane w ten sposób są łączone tak, aby uniemożliwić wskazanie źródła finansowania konkretnego działania podjętego w ramach projektu lub programu.

4. W przypadku współfinansowania wspólnego Komisja może otrzymać fundusze i zarządzać nimi w imieniu jednostek wymienionych w ust. 2 lit. a), b) i c), w celu wdrożenia działań wspólnych. Takie fundusze traktowane są jak dochody przeznaczone na określone cele zgodnie z art. 18 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 1605/2002.

5. W przypadku współfinansowania i w innych właściwie uzasadnionych okolicznościach Komisja może powierzyć zadania władz publicznych, a w szczególności zadania dotyczące realizacji budżetu, organom wymienionym w art. 54 ust. 2 lit. c) rozporządzenia (WE) nr 1605/2002.

6. Pomocy Wspólnoty nie wykorzystuje się w celu uiszczenia podatków, ceł i opłat w krajach korzystających z pomocy.

Artykuł 14

Zasady uczestnictwa i zasady pochodzenia

1. W udzielaniu zamówień lub umów dotacji finansowanych na podstawie niniejszego rozporządzenia mogą uczestniczyć wszystkie osoby fizyczne będące obywatelami państwa członkowskiego lub osoby prawne ustanowione w państwie członkowskim Wspólnoty, oficjalnym kraju kandydującym uznanym przez Wspólnotę Europejską lub państwie członkowskim Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

Poza osobami fizycznymi lub prawnymi, kwalifikowanymi na mocy niniejszego rozporządzenia w przyznawaniu zamówień lub udzielaniu umów dotacji finansowanych na podstawie niniejszego rozporządzenia mogą również brać udział wszystkie osoby fizyczne będące obywatelami kraju rozwijającego się lub osoby prawne ustanowione w kraju rozwijającym się, zgodnie z postanowieniami Komitetu Pomocy Rozwojowej Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju. Komisja publikuje i aktualizuje wykaz krajów rozwijających się, opracowany przez Komitet Pomocy Rozwojowej OECD na podstawie regularnych przeglądów tej listy, oraz informuje o tym Radę.

2. W udzielaniu zamówień lub udzielaniu umów dotacji finansowanych na podstawie niniejszego rozporządzenia mogą również uczestniczyć wszystkie osoby fizyczne będące obywatelami dowolnego kraju innego niż wymienione w ust. 1 lub osoby prawne ustanowione w dowolnym kraju innym niż wymienione w ust. 1, w przypadku ustanowienia wzajemnego dostępu do jego pomocy zewnętrznej. Dostęp wzajemny zapewniany jest zawsze, jeśli kraj zapewni możliwość kwalifikacji na równym warunkach państwom członkowskim i danemu krajowi korzystającemu z pomocy.

Dostęp wzajemny ustanawia się na mocy decyzji szczególnej dotyczącej danego kraju lub danej regionalnej grupy krajów. Decyzja taka jest przyjmowana zgodnie z procedurą zarządzania określoną w art. 17 ust. 2 i obowiązuje przez okres minimum jednego roku.

3. W udzielaniu dotacji i zamówień publicznych finansowanych na podstawie niniejszego rozporządzenia mogą uczestniczyć organizacje międzynarodowe.

4. Postanowienia ust. 1, 2 i 3 pozostają bez uszczerbku dla udziału kategorii organizacji kwalifikowanych ze względu na charakter lub lokalizację w kontekście celów działań, które mają być przeprowadzone.

5. Eksperci mogą być dowolnej narodowości. Postanowienie to pozostaje bez uszczerbku na wymagania jakościowe i finansowe określone przez zasady zamówień publicznych Wspólnoty.

6. Jeśli środki finansowane na podstawie niniejszego rozporządzenia są wdrażane na zasadach scentralizowanych i pośrednio przez przekazanie ich wyspecjalizowanym organom wspólnotowym, międzynarodowym lub krajowym organom sektora publicznego lub podmiotom prawa prywatnego, które

wykonują zadania służby publicznej, zgodnie z art. 54 ust. 2 lit. c) rozporządzenia (WE, Euratom) nr 1605/2002, udział w procedurze zamówień publicznych i udzielaniu dotacji podmiotu zarządzającego mogą brać osoby fizyczne, które są obywatelami krajów posiadających dostęp do umów i dotacji wspólnotowych zgodnie z procedurą określoną w ust. 1 niniejszego rozporządzenia i wszelkich innych krajów kwalifikowanych zgodnie z zasadami i procedurami podmiotu zarządzającego, a także osoby prawne ustanowione w tych krajach.

7. Zawsze, jeśli pomoc wspólnotowa obejmuje działanie realizowane za pośrednictwem organizacji międzynarodowej, udział w odpowiednich procedurach umownych mogą brać wszystkie osoby fizyczne i prawne kwalifikujące się na mocy niniejszego artykułu, a także wszystkie osoby fizyczne i prawne kwalifikujące się zgodnie z zasadami danej organizacji, przy czym należy dążyć do zapewnienia równego traktowania wszystkim podmiotom udzielającym pomocy. Te same zasady obowiązują w odniesieniu do dostaw, materiałów i ekspertów.

8. Zawsze, jeśli finansowanie wspólnotowe obejmuje działanie współfinansowane przez kraj trzeci, z zastrzeżeniem zasady wzajemności, przez organizację regionalną lub przez państwo członkowskie, udział w odpowiednich procedurach umownych mogą brać wszystkie osoby fizyczne i prawne kwalifikujące się na mocy niniejszego artykułu, a także wszystkie osoby fizyczne i prawne kwalifikujące się zgodnie z zasadami takiego kraju trzeciego, organizacji regionalnej lub państwa członkowskiego. Te same zasady obowiązują w odniesieniu do dostaw, materiałów i ekspertów.

9. Wszystkie dostawy i materiały zakupione w ramach zamówień finansowanych na podstawie niniejszego rozporządzenia muszą pochodzić ze Wspólnoty lub z kraju kwalifikującego się zgodnie z definicją zawartą w ust. 1 i 2. Pojęcie „pochodzenie” do celów niniejszego rozporządzenia zdefiniowany jest we właściwych przepisach prawnych Wspólnoty dotyczących zasad pochodzenia do celów postępowania celnego.

10. We właściwie uzasadnionych przypadkach Komisja może zatwierdzić udział osób fizycznych i prawnych z krajów posiadających tradycyjne powiązania gospodarcze, handlowe lub geograficzne z krajami sąsiadującymi lub z innymi krajów trzecich, a także zakup i wykorzystanie dostaw i materiałów innego pochodzenia.

11. Odstępstwa mogą być uzasadnione brakiem dostępności produktów i usług na rynkach określonych krajów, wyjątkową pilnością lub jeśli zasady kwalifikowania powodują, że realizacja projektu, programu lub działania jest niemożliwa lub wyjątkowo trudna.

12. Oferenci, którzy otrzymali zamówienia, przestrzegają uzgodnionych międzynarodowych podstawowych norm pracy, takich jak podstawowe normy pracy Międzynarodowej Organizacji Pracy, konwencji dotyczącej wolności związkowej, konwencji o rokowaniach zbiorowych, o zniesieniu pracy przymusowej lub obowiązkowej, zniesieniu dyskryminacji w zakresie zatrudnienia i wykonywania zawodu, a także dotycząca zniesienia pracy dzieci.

Artykuł 15

Ochrona interesów finansowych Wspólnoty

1. Wszelkie umowy lub kontrakty wynikłe z wdrożenia niniejszego rozporządzenia zawierają postanowienia zapewniające ochronę interesów finansowych Wspólnoty, w szczególności w odniesieniu do oszustw, korupcji i innych nieprawidłowości, zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE, Euratom) nr 2988/1995 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich ⁽¹⁾, rozporządzeniem Rady (WE, Euratom) nr 2185/1996 z dnia 11 listopada 1996 r. w sprawie kontroli na miejscu i kontroli przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed oszustwami i innymi nadużyciami ⁽²⁾ i rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE, Euratom) nr 1073/1999 z dnia 25 maja 1999 r. w sprawie dochodzeń prowadzonych przez Europejskie Biuro ds. Zwalczenia Oszustw (OLAF) ⁽³⁾.

2. Umowy i kontrakty wyraźnie upoważniają Komisję i Trybunał Obrachunkowy do przeprowadzenia audytu na miejscu, w oparciu o dokumenty, w odniesieniu do każdego wykonawcy i podwykonawcy, którzy otrzymali fundusze wspólnotowe. Postanowienia te również wyraźnie upoważniają Komisję do prowadzenia kontroli i inspekcji na miejscu, zgodnie z rozporządzeniem (WE, Euratom) nr 2185/1996.

Artykuł 16

Ocena

1. Komisja regularnie monitoruje swoje programy i dokonuje ich przeglądu, a także ocenia skuteczność, spójność i zgodność programowania, w razie konieczności poprzez niezależne oceny zewnętrzne, aby sprawdzić, czy cele zostały osiągnięte, i wypracować zalecenia w celu poprawy przyszłych działań. Należyćie uwzględnić wnioski Parlamentu Europejskiego lub Rady o niezależną ocenę zewnętrzną.

2. Komisja przekazuje swoje sprawozdania z oceny Komitetowi wymienionemu w art. 17 ust. 1 i Parlamentowi Europejskiemu do wiadomości. Państwa członkowskie mogą wystąpić o omówienie określonych ocen na forum Komitetu wymienionego w art. 17 ust. 1. Wyniki zostaną uwzględnione przy opracowywaniu programów i przy rozdziale zasobów.

3. W fazie oceny pomocy wspólnotowej udzielonej na podstawie niniejszego rozporządzenia Komisja uwzględni odpowiednio wszystkie zainteresowane strony. Należy zachęcać do wspólnej oceny wraz z państwami członkowskimi, organizacjami międzynarodowymi lub innymi podmiotami.

⁽¹⁾ Dz.U. L 312 z 23.12.1995, str. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 292 z 15.11.1996, str. 2.

⁽³⁾ Dz.U. L 136 z 31.5.1999, str. 1.

TYTUŁ III

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Artykuł 17

Komitet

1. Komisję wspiera Komitet ds. Praw Człowieka i Demokracji, zwany dalej „Komitetem”.

2. W przypadku odniesienia do niniejszego ustępu, obowiązuje art. 4 i 7 decyzji 1999/468/WE, z uwzględnieniem postanowień art. 8 niniejszego rozporządzenia. Okres wskazany w art. 4 ust. 3 decyzji 1999/468/WE wynosi 30 dni.

3. Komitet przyjmuje swój regulamin wewnętrzny.

Artykuł 18

Sprawozdanie roczne

1. Komisja bada postępy we wdrażaniu środków pomocy udzielonych na podstawie niniejszego rozporządzenia i przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie roczne z wdrożenia i wyników, a także jeśli to możliwe, głównych wyników i wpływu pomocy. Sprawozdanie to stanowi integralną część sprawozdania rocznego na temat wdrożenia polityki rozwojowej i pomocy zewnętrznej, a także sprawozdania rocznego UE na temat praw człowieka.

2. Sprawozdanie roczne zawiera informacje za poprzedni rok, dotyczące finansowanych środków, wyników monitorowania i ocen, zaangażowania stosownych partnerów, a także realizacji zobowiązań i płatności budżetowych, w rozbiciu na środki globalne, regionalne i krajowe, a także obszary pomocy. Ocenia ono wyniki pomocy, stosując w jak największym stopniu konkretne i wymierne wskaźniki jej roli w realizacji celów niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 19

Koperta finansowa

Koperta finansowa na realizację niniejszego rozporządzenia w okresie 2007–2013 wynosi 1 104 000 000 EUR. Kwota rocznych środków zatwierdzana jest przez władzę budżetową w ramach limitów ram finansowych na lata 2007–2013.

*Artykuł 20***Przeгляд**

Najpóźniej do dnia 31 grudnia 2010 r. Komisja przedłoży Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie oceniające wdrożenie niniejszego rozporządzenia w pierwszych trzech latach, wraz z wnioskiem legislacyjnym o wprowadzenie niezbędnych zmian do rozporządzenia, jeśli będzie to miało zastosowanie.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, 20 grudnia 2006

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący
J. BORRELL FONTELLES

*Artykuł 21***Wejście w życie**

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Niniejsze rozporządzenie obowiązuje od dnia 1 stycznia 2007 r. do 31 grudnia 2013 r.

W imieniu Rady
Przewodniczący
J. KORKEAOJA
